

Gemeenteraad van Hengelo
Postbus 18
7550AA Hengelo

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	Zaaknummer	Uw kenmerk	Datum
Beantwoording raadsvragen tegenprestatie	2474382		\$datumond\$

Geachte leden van de raad,

Via deze brief geven wij antwoord op de vragen aan het college van de fractie van de VVD inzake de tegenprestatie van de Participatiewet. Hieronder leest u eerst de toelichting die onderdeel uitmaakt van de ingediende vragen.

Toelichting van de fractie van de VVD

Op 20 november 2019 berichtte de NOS dat staatsecretaris van Ark de zogeheten tegenprestatie in de bijstand in alle gemeenten wordt verplicht.¹ In het coalitieakkoord van dit college is de verplichte tegenprestatie eveneens opgenomen.² De VVD-fractie is benieuwd hoe de tegenprestatie ingevuld wordt in onze gemeente. Daarom hebben wij de volgende vragen:

Vraag 1

Is het college het eens met de VVD dat het belangrijk is dat ook mensen met een bijstandsuitkering wat terugdoen voor de samenleving?

Antwoord

Zoals we in het coalitieprogramma hebben verwoord, vinden we het belangrijk dat alle mensen meedoen. In het coalitieprogramma staat letterlijk: We vinden het belangrijk dat alle mensen meedoen. Ook daarom zetten we erop in dat iedereen een vorm van tegenprestatie levert, maar ook om wat terug te doen voor de samenleving.

Overigens willen we van de gelegenheid gebruik maken om de leden van de gemeenteraad actief te wijzen op het recente SCP-onderzoek betreffende de 'Eindevaluatie van de Participatiewet'. In dit rapport concludeert het SCP onder andere 'dat een verplichte tegenprestatie niet bijdraagt aan het vinden van werk. En dat was wel de bedoeling'.

---

¹ <https://nos.nl/artikel/2311340-tegenprestatie-in-de-bijstand-wordt-in-alle-gemeenten-verplicht.html>
geraadpleegd op 10 december 2019.

² Gemeente Hengelo. *Coalitieprogramma: Een programma voor Hengelo*. (Hengelo: gemeente Hengelo, 2018) 18.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Vraag 2

Is het college het eens met de VVD dat een tegenprestatie zeer gewenst is om mensen met een bijstandsuitkering te laten participeren in de samenleving?

Antwoord

Het college vindt het belangrijk dat iedereen meedoet. Dit is ook in lijn met de recente uitspraken van staatssecretaris Van Ark. Zij heeft aangegeven te willen spreken over het bieden van een passend aanbod in plaats van een tegenprestatie³. Een passend aanbod kan betekenen dat iemand vrijwilligerswerk verricht, maar ook dat iemand een taal cursus volgt. Zoals u weet, nemen wij bij alle nieuwe bijstandsgerechtigden de Taalmeter af om te bezien of een vorm van laaggeletterdheid een belemmering vormt bij participatie in de samenleving, Als dat zo is, doen wij hen een aanbod om hun taalvaardigheid te verbeteren en zo participatie beter mogelijk te maken. Ook hieruit kunt u afleiden dat wij het ontzettend belangrijk vinden dat iedereen ook daadwerkelijk mee kan doen in onze stad.

Vraag 3

Is het college het met de VVD eens dat taal cursussen niet gezien kunnen worden als een middel om te voldoen aan de tegenprestatie?

Antwoord

Zoals in vraag 2 aangegeven kan wat het college betreft een taal cursus ook vallen onder een passend aanbod. Dit is ook in lijn met de wijze waarop staatssecretaris Van Ark op dit moment uitleg geeft aan haar voorstel. Zo heeft zij op het Divosa-congres van 28 november aangegeven dat het bieden van een passend aanbod ruim moet worden gezien. Overigens zijn gemeenten nog met de staatssecretaris in overleg over de kaders en randvoorwaarden van de uitvoering van het wetsvoorstel.

Vraag 4

Bestaat er in Hengelo een tegenprestatie binnen de bijstand?

Antwoord

Bijstandsgerechtigden worden gestimuleerd om naar vermogen allerlei maatschappelijk nuttige activiteiten te ontplooiën, zoals vrijwilligerswerk, sociale activering, activiteiten gericht op inburgering en mantelzorg. Deze activiteiten beschouwen wij als een vorm van tegenprestatie dan wel passend aanbod, indien werk nog niet mogelijk is. Voorop staat natuurlijk dat wij de mensen die recht hebben op een uitkering zo snel mogelijk begeleiden naar enige vorm van loonvormende arbeid. Ook het volgen van een re-integratietraject wordt door ons als vorm van tegenprestatie gezien.

Vraag 4a.

Zo ja, hoeveel mensen met een bijstandsuitkering doen vrijwilligerswerk of andere maatschappelijke werkzaamheden als tegenprestatie?

Antwoord

Ongeveer 75 procent bijstandsgerechtigden is op enige manier actief, middels het volgen van een re-integratietraject dan wel met andere vormen van participatie. Voor de overige groep geldt dat zij op dit moment fysiek of mentaal niet in staat zijn om actief te zijn. De begeleiding van deze groep bestaat uit het bieden of faciliteren van ondersteuning op fysiek en/of mentaal vlak. Over het algemeen gaat het om zeer zware zorgtrajecten. Binnen deze zorgtrajecten is er bijna altijd sprake van enige vorm van maatschappelijke activering als eerste stap naar verdere actieve deelname in de maatschappij.

---

³ <https://www.divosa.nl/verslag-divosa-najaarscongres-2019#geen-tegenprestatie-maar-passend-aanbod>

Vraag 4b.

Zo nee, wat is de reden waarom het college afziet van het uitvoeren van het coalitieprogramma?

Antwoord

Zie de antwoorden op voorgaande vragen. Wij voeren het coalitieprogramma uit.

Vraag 5

Is er een algemeen aanmeldingspunt voor het aanmelden van vrijwilligers?

Antwoord

In Hengelo kunnen vrijwilligers zich aanmelden bij het Servicepunt Vrijwilligerswerk van Wijkkracht. Voor mensen met een uitkering die nog niet aan het werk kunnen, hebben wij participatiecoaches die onze klanten helpen een plek te vinden waar ze vrijwilligerswerk kunnen doen.

Vraag 5a.

Zo ja, zijn alle organisaties op de hoogte dat zij zich kunnen aanmelden via dit aanmeldingspunt?

Antwoord

Het Servicepunt Vrijwilligers staat regelmatig in het Hengelose weekblad met een toelichting op hun werkwijze en vacante vrijwilligersvacatures. Ook benutten zij andere media – zoals de Tubantia – om hun werkwijze toe te lichten. Het Servicepunt heeft een groot netwerk met verbonden organisaties. Daarnaast staat het Servicepunt regelmatig op beurzen, waar zij hun netwerk verder mee vergroten.

Vraag 5b.

Zo nee, is het college voornemens om dit actief te gaan doen?

Antwoord

Zie de antwoorden op voorgaande vragen.

Wij menen uw vragen hiermee voldoende te hebben beantwoord.

We maken van de gelegenheid gebruik om te melden dat u in januari een brief ontvangt met een toelichting op de uitvoering van het re-integratiebeleid in 2019 en een brief over de doorontwikkeling van de uitvoeringsorganisatie sociale zaken gemeenten Borne, Haaksbergen en Hengelo. Daarnaast zijn wij graag bereid in een politieke markt een toelichting te geven op de verschillende onderwerpen en ontwikkelingen.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris, de burgemeester,
\$handtekening\$
\$naam\$